

Vlaams
Parlement

ingediend op **402** (2019-2020) – Nr. 3
6 juli 2020 (2019-2020)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door Manuela Van Werde en Karin Brouwers

over het noodfonds van de Vlaamse Regering
(bevoegdheden Media en Jeugd)

Samenstelling van de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media:

Voorzitter: Elisabeth Meuleman.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Marius Meremans, Freya Perdaens, Wilfried Vandaele, Manuela Van Werde;
Filip Brusselmans, Johan Deckmyn, Klaas Sloomans;
Karin Brouwers, Orry Van de Wauwer;
Steven Coenegrachts, Stephanie D'Hose;
Elisabeth Meuleman, Gustaaf Pelckmans;
Hannes Anaf.

Plaatsvervangers:

Andries Gryffroy, Kathleen Kerkels, Philippe Muylers, Kris Van Dijk, Karl Vanlouwe;
Immanuel De Reuse, Jan Laeremans, Ilse Malfroot;
Maaik De Rudder, Tinne Rombouts;
Els Ampe, Bart Tommelein;
Tine Van den Brande, Jeremie Vaneeckhout;
Katia Segers.

Toegevoegde leden:

Tom De Meester.

Documenten in het dossier:

402 (2019-2020) – Nr. 1 en 2: Verslag van de gedachtewisseling

INHOUD

I.	Media	4
1.	Toelichting	4
1.1.	Algemene situering Media	4
1.2.	Specifieke thema's	5
1.3.	Besluit	7
2.	Bespreking	7
2.1.	Klaas Sloomans	7
2.2.	Karin Brouwers	8
2.3.	Katia Segers	8
2.4.	Manuela Van Werde	9
2.5.	Tine Van den Brande	9
2.6.	Stephanie D'Hose	9
2.7.	Marius Meremans	10
2.8.	Antwoorden van de minister van Media	10
II.	Jeugd	13
1.	Toelichting	13
2.	Bespreking	14
2.1.	Freya Perdaens	14
2.2.	Filip Brusselmans	15
2.3.	Steven Coenegrachts	15
2.4.	Tinne Rombouts	15
2.5.	Jeremie Vaneeckhout	16
2.6.	Hannes Anaf	18
2.7.	Antwoorden van de minister van Jeugd	19
2.8.	Repliek	21
	Gebruikte afkortingen	23

Op donderdag 4 juni 2020 hield de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media een gedachtewisseling over het noodfonds van de Vlaamse Regering. De derde van drie gedachtewisselingen over het noodfonds betrof de bevoegdheden Media en Jeugd van Benjamin Dalle, Vlaams minister van Media, Jeugd en Brussel.

(Tijdens de vergadering waren alleen de commissievoorzitter en de commissie-secretaris fysiek in de commissiezaal aanwezig. De vaste leden, de plaatsvervangende leden en de toegevoegde leden van de commissie kregen de mogelijkheid om online aan de vergadering deel te nemen via het platform Zoom. Andere volksvertegenwoordigers konden alleen na motivering online aan de vergadering deelnemen.)

I. Media

1. Toelichting

1.1. Algemene situering Media

Minister *Benjamin Dalle* stelt dat het noodfonds voor meerdere beleidsdomeinen belangrijk is, maar zeker ook voor Media en Jeugd.

De coronacrisis heeft een enorme impact op de Vlaamse mediasector. De advertentie-inkomsten vielen drastisch terug, producties werden stopgezet en evenementen werden afgelast. De schade loopt in de honderden miljoenen euro. Desondanks vervulden de mediabedrijven meer dan ooit een verbindende en maatschappelijke rol door de burgers 24/7 te informeren en te entertainen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat er tijdens de coronacrisis een toename was van de lees-, luister-, kijk- en clickcijfers. Hieruit blijkt de sterkte van het Vlaamse medialandschap. Minister Dalle stelt de inspanningen van zowel de privéspelers als de openbare omroep enorm op prijs.

De Vlaamse Regering heeft een noodfonds vrijgemaakt ten behoeve van de gesubsidieerde en specifieke sectoren. Op 2 juni communiceerde ze over de besteding van deze middelen. Voor Media is in totaal 10 miljoen euro uitgetrokken. Minister Dalle verwijst hier naar een eerdere beslissing die samen met minister-president Jambon en de Vlaamse Regering werd genomen, om 3 miljoen euro te investeren in de check-check-checkcampagne die de Vlaamse overheid via de Vlaamse media heeft verspreid en nog steeds verspreidt. Dat brengt het totale steunpakket voor de mediabedrijven en -organisaties op 13 miljoen euro.

Minister Dalle beseft dat er vele vragen zijn over de besteding van deze middelen. Ook in zijn bevoegdheidsdomeinen zijn ze in essentie bestemd voor de gesubsidieerde organisaties en de sector van de kleinere spelers.

De mediasector is een belangrijke economische sector, die een beroep kan doen op de algemene economische en fiscale maatregelen van de Federale Regering en van de Vlaamse Regering. De Federale Regering heeft een regime van tijdelijke werkloosheid omwille van overmacht mogelijk gemaakt voor elke onderneming die geïmpacteerd werd door de coronacrisis. Dit regime stond en staat ook open voor mediabedrijven. Die hebben hierop ook effectief een beroep gedaan.

Spelers uit de mediasector, zoals productiehuisen en freelancejournalisten, regisseurs, monteurs enzovoort, kunnen eveneens aanspraak maken op de compensatiepremie van de Vlaamse overheid, ten belope van 3000 euro of van 1500 euro voor degenen met een mediabaan als bijberoep. Er werden maatregelen genomen met het oog op de liquiditeitsproblemen en solvabiliteitsproblemen, waarop ook mediabedrijven een beroep kunnen doen. De Vlaamse overheid heeft ook ingezet

op de 'Ik red levens'-campagne. Naast een oproep tot burgerzin en verantwoordelijkheid, en de preventie van de verspreiding van het coronavirus, was het tevens de bedoeling om de Vlaamse omroepen en nieuwsmedia extra steun te geven.

Het noodfonds is volgens minister Dalle vooral gericht op de gesubsidieerde spelers, zoals de regionale omroepen en de openbare omroep VRT. De steun van het noodfonds voor deze spelers moet ervoor zorgen dat ze hun decretaal vastgelegde opdracht kunnen blijven uitoefenen. Daarbij gaat de aandacht uit naar de samenwerking met andere mediaspelers, zoals externe productiehuisen en facilitaire bedrijven, zodat deze middelen op een indirecte manier ook andere spelers uit de Vlaamse mediasector ondersteunen en versterken.

Ook het toekennen van middelen uit het noodfonds aan het VAF gebeurt met het oog op het steunen van de hele sector van de audiovisuele media. Daarnaast zullen ook andere spelers, zoals lokale radio-omroeporganisaties, netwerk-omroeporganisaties, freelancejournalisten en andere kleine spelers steun krijgen uit het noodfonds omdat ze in een financieel precaire situatie verkeren.

Voor de regionale omroepen is in een budget van 3,8 miljoen euro voorzien. Ook voor de VRT gaat het om 3,8 miljoen euro. Voor het VAF is er 1,9 miljoen euro. Voor de freelancejournalisten en de kleinere mediaspelers, die traditioneel als digitale media worden bestempeld, en voor de lokale radiozenders is er een budget van 500.000 euro. Dat alles komt samen op 10 miljoen euro uit. Met de 3 miljoen euro voor de check-check-checkcampagne erbij loopt het totaal voor de mediasector op tot 13 miljoen euro. Dat is volgens minister Dalle een substantiële bijdrage. In deze bijzonder moeilijke omstandigheden is er voluit naar gestreefd om de Vlaamse kijkers, luisteraars en mediagebruikers een sterk aanbod te blijven garanderen, ook voor de komende maanden.

1.2. Specifieke thema's

Minister Dalle gaat vervolgens in op de vragen die de commissieleden hem vooraf schriftelijk hebben bezorgd.

1.2.1. Regionale omroepen

Hoe is het bedrag van 3,8 miljoen euro voor de regionale zenders tot stand gekomen, was een eerste vraag. De minister antwoordt dat er een analyse werd gemaakt van de gedetailleerde jaarrekeningen van 2019. Deze werd gecombineerd met een bevraging van de betrokken mediaorganisaties om het omzetverlies en de verwachte kostenbesparing, samen met het maandelijks uitgaven- en inkomstenprofiel in kaart te brengen. De analyse ging uit van het principe dat de organisaties break-even zouden draaien. Dit betekent dat de financieringsbehoefte wordt bepaald als het bedrag dat nodig is om deze situatie van break-even te bereiken, waarbij rekening wordt gehouden met zowel kostenbesparing als minderontvangsten ten gevolge van de coronacrisis. De toegekende subsidies werden in de eigen inkomsten voor 100 procent behouden, conform de bepalingen van het nooddecreet. Er werd naar stabiliteit in de subsidiëring gestreefd, zelfs als bepaalde activiteiten niet kunnen verantwoord worden in de coronatijd. Uit een bevraging blijkt dat de regionale omroepen zelf hun omzetsdaling tussen 30 en 95 procent schatten. Die daling is voor het grootste deel te wijten aan het verlies van reclameinkomsten.

Minister Dalle kan nog niet in detail treden over de verdeling van de steun en de voorwaarden die worden gekoppeld aan de toekenning ervan. De administratie en de regionale omroepen bekijken nu hoe dat het best wordt georganiseerd. Extra toelichting komt er van zodra daar meer duidelijkheid over is.

Het zal niet mogelijk zijn om alle schade te vergoeden. Minister Dalle wil komen tot een evenwichtig voorstel, rekening houdend met de gelijke opdracht van deze zenders en de impact die voor iedereen gelijk is, en tegelijk ook met de financieringsbehoefte waaraan in zekere mate kan worden tegemoetgekomen.

1.2.2. VRT

Ook in crisistijden behoudt de VRT een belangrijke maatschappelijke opdracht, stelt minister Dalle. De omroeporganisatie neemt het engagement op om een volwaardig radio- en televisieaanbod te hebben, dat zich richt tot alle Vlamingen, ook online. De afgelopen maanden heeft de VRT haar informerende en verbindende rol waargemaakt. Minister Dalle denkt dat er hiervoor heel veel appreciatie kan zijn, waaronder in deze commissie bij meerderheid én oppositie. De VRT heeft daadkracht en veerkracht getoond, door klaar te staan met een sterk en uitgebreid journalistiek aanbod, met factchecks – die meer dan ooit nodig waren – en met warme acties om Vlaanderen te verbinden. De Vlaamse Regering moet, als enige aandeelhouder, de VRT daarin ondersteunen met middelen uit het noodfonds.

De som van 3,8 miljoen euro voor de VRT is het resultaat van een continue opvolging van de impact van de coronacrisis op de omroep. Die heeft een zeer grote impact aangetoond op zowel de werking als de financiën van de VRT. Het bedrag is gebaseerd op een analyse door de VRT zelf van de extra uitgaven om de dienstverlening – met het radio-, tv- en onlineaanbod – te garanderen tijdens de coronacrisis. Dat zal ook de komende maanden nog tot extra uitgaven leiden. Die komen vaak ten goede aan externe spelers in de productie, waaronder freelancers, die het aanbod helpen realiseren. Van de VRT wordt immers verwacht dat de middelen die worden toegekend, prioritair worden ingezet voor producties in samenwerking met externe productiehuisen en externe facilitaire bedrijven.

1.2.3. Vlaams Audiovisueel Fonds

Voor het VAF/Mediafonds werd 1,9 miljoen euro uitgetrokken voor mediaproducties. Het betreft vooral Vlaamse producties waarvoor het VAF in 2018, 2019 en 2020 al ondersteuning heeft toegekend: fictie, documentaire, animatie en innovatie. Deze producties zitten in verschillende fases van realisatie. Dat gaat van de preproductie en de financiering, over de gedwongen stopzetting van de productie wegens corona en de heropstart ervan, tot de start van de opnames, het onthouden, en het draaien van zodra dat opnieuw kan. Indien deze projecten geen bijkomende steun krijgen, dreigen ze niet gerealiseerd te raken. Daarom krijgen ze een impuls van 1,9 miljoen euro. Zo kan het aanbod van die programma's op zowel de commerciële als openbare televisieomroepen worden gerealiseerd. Daaronder zouden niet alleen de investeringen van het VAF verloren zijn gegaan, maar zou er ook een sterke terugval zijn van de Vlaamse producties.

1.2.4. Kleine spelers

Naast de gesubsidieerde spelers komt er ook 500.000 euro voor kleinere spelers. Ook zij dragen volgens de minister hun steentje bij aan de rijkdom van het aanbod. Er is heel wat lokaal aanbod. Het gaat om zowel commerciële als 'not for profit'-actoren. Die krijgen zwaar te lijden onder de coronacrisis en kampen in bepaalde gevallen met de zogenaamde coronaparadox: ondanks een grote nieuwshonger en stijgende luistercijfers voor radio vallen de advertentie-inkomsten grotendeels of helemaal weg. Ook het uitstellen en afgelasten van evenementen leidt tot minder opdrachten voor freelancejournalisten. De effecten van de crisis zijn ook voor hen zeer groot en laten zich voelen in alle schakels van het creatieproces.

Het is moeilijk of zelfs onmogelijk om een correcte raming van de schade voor die spelers te bepalen. Het aantal getroffen spelers is zeer groot. Niet iedereen wordt

vertegenwoordigd door een overkoepelende organisatie. Niet iedereen kan bereikt worden of heeft correcte informatie voorhanden. Dat de impact niet te onderschatten valt, blijkt uit een bevraging door het kabinet van minister Dalle en het Departement CJM. De minister wil met het beperkte beschikbare budget zoveel mogelijk noden lenigen bij de kleine mediaspelers. Hij kijkt daarbij in eerste instantie naar de lokale en de netwerkradio's, en naar de vele freelancejournalisten die schrijven voor de pers, in het bijzonder ook de kleinere digitale spelers. Over de concrete uitwerking zal nog worden gesproken.

1.3. Besluit

Minister Dalle is zich absoluut bewust van de zeer grote impact van corona op de mediasector, die nochtans voortreffelijk werk verricht. Met de 13 miljoen euro, waarvan 10 miljoen euro uit het noodfonds, aanvullend bij de algemene economische maatregelen van de Vlaamse Regering en de Federale Regering, leveren onze overheden een bijzondere inspanning om de mediasector door deze crisis te loodsen.

Een kwaliteitsvolle mediasector en een kwaliteitsvolle journalistiek hebben een essentiële rol te vervullen in de samenleving. Vandaag is goede informatie letterlijk van levensbelang. Het is absoluut de bedoeling van minister Dalle om hierop de komende maanden en jaren te blijven inzetten.

2. Bespreking

2.1. Klaas Sloomans

Klaas Sloomans stelt vast dat bijna 40 procent van de 10 miljoen euro naar de VRT gaat. Dat lijkt hem paradoxaal omdat de VRT veel minder dan andere media afhankelijk is van reclame-inkomsten. Het commissielid vraagt welke parameters daarbij werden gebruikt. Hij veronderstelt dat de Var betrokken was bij de impactstudie door de VRT zelf. Wat leert ons die impactstudie? Hoe wordt die 40 procent gerechtvaardigd? Zijn de 3,8 miljoen euro een blanco cheque die in de algemene middelen van de VRT wordt geschoven? Of moeten hiermee bepaalde doelstellingen, bijvoorbeeld uit de beheersovereenkomst, worden gerealiseerd?

Klaas Sloomans begrijpt van de minister dat de 1,9 miljoen euro voor het VAF garant staat voor de afwerking van de 116 lopende producties. Maar het VAF zelf geeft aan met een verlies van 7 miljoen euro te kampen. In welke mate kunnen met die 1,9 miljoen euro de noden worden gelend?

Minister Dalle maakt een serieuze inhaalbeweging voor de regionale omroepen. Maar met de check-check-checkcampagne waren die toch weer de pineut, volgens Klaas Sloomans. Het Vlaams Belang staat wel positief tegenover de inhaalbeweging. De regionale omroepen hebben het immers over 95 procent omzetverlies. Zoiets is ronduit een bloedbad.

Er gaat 500.000 euro naar de lokale radiozenders. Klaas Sloomans herinnert zich dat minister Dalle het te moeilijk noemde om al die mensen inspraak te geven bij de modaliteiten om geld te krijgen uit het fonds van de check-check-checkcampagne (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 303/1). Nu gebeurt dat wel. Lineair verdeeld zou elk radionet ongeveer 5000 euro mogen verwachten. Klaas Sloomans vraagt of die veronderstelling klopt. Of worden er andere parameters en criteria gehanteerd?

Ook freelancers zouden echter een beroep kunnen doen op de 500.000 euro voor de lokale radiozenders. Hoe gebeurt dan de verdeling tussen enerzijds de radiozenders, die vaak met verlies en met vrijwilligers draaien, en anderzijds de

freelancers? Daardoor wordt dat bedrag heel erg versnipperd. Wat zijn de modaliteiten en de timing? Wanneer zullen freelancers aanspraak kunnen maken op de middelen?

2.2. Karin Brouwers

Karin Brouwers merkt dat de lokale radio's zeer tevreden zijn dat er met hen rekening wordt gehouden. Ze kunnen vaak enkel rekenen op reclame-inkomsten, die nu zwaar onder druk zijn gekomen. Hoe zal dit verder worden aangepakt? Die radio's zijn namelijk vaak niet zo goed georganiseerd.

Voor de heel grote spelers geldt de coronaparadox. De VRT heeft buiten de radio niet veel reclame-inkomsten. SBS en DPG Media spelen in dit verhaal slechts indirect mee. Zij deden mee met de check-check-checkcampagne, maar niet in het kader van het noodfonds. Toch hebben ook zij grote schade geleden. Is er in het kader van toekomstige maatregelen, puur economisch dan, nog iets mogelijk voor de grotere mediaspelers op de privémarkt?

De regionale televisieomroepen kunnen rekenen op het aanzienlijke bedrag van 3,8 miljoen uit het noodfonds. Hoe zal dat geld worden verdeeld? Die omroepen verschillen onderling nogal fel. De ene stond er voor de crisis al beter voor dan de andere. Minister-president Jambon zei eerder al dat iedereen gelijk moet worden behandeld (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 402/2). Degenen die er slecht voor stonden, hoeven niet méér te krijgen. Hoe zal die verdeling gebeuren? Wordt er met hen overlegd?

Het noodfonds moet nog worden uitgewerkt in regelgeving, op websites enzovoort. Maar kan minister Dalle al iets zeggen over de timing? Wanneer kunnen de aanvragen ingediend worden? Wanneer komt daarover een beslissing? Wanneer zal er worden uitbetaald?

2.3. Katia Segers

Katia Segers apprecieert dat een substantiële bijdrage uit het noodfonds naar de media gaat. Natuurlijk zal dat bedrag nooit alle gigantische verliezen dekken. Daarom rekent het commissielid erop dat het op de best mogelijke manier zal worden verdeeld. Ze waardeert ook dat de grote en door iedereen gewaardeerde inspanningen die de VRT heeft gedaan, nu worden gehonoreerd.

Het VAF ontvangt 1,9 miljoen euro voor de mediaproducties, naast de 5 miljoen euro voor filmproductie. Heeft minister Dalle instructies gegeven aan het VAF over de manier waarop die middelen zullen worden verdeeld, en wanneer? Timing is hier heel belangrijk omdat de producties heel lang stilliggen. De overheid moet ervoor zorgen dat de freelancers in deze sector niet kopje onder gaan, vindt Katia Segers. Op basis van welke criteria denkt minister Dalle de verdeling te organiseren tussen de freelancers? Met welke timing?

3,8 miljoen euro gaat naar de regionale omroepen. Dat is een substantieel bedrag. Van check-check-check hebben ze maar kruimels kunnen meepikken. Zal het bedrag worden gedeeld door tien omdat er tien regionale omroepen zijn? Of wordt er ook gekeken naar hun verschillende financiële situaties? Wordt het bedrag afhankelijk gemaakt van het break-evenmoment? Dat zou een andere optie zijn dan die van minister-president Jambon.

Vallen netwerkradio's ook onder de kleine lokale radio's? Indien ja, dan blijft er toch maar een heel klein bedrag over voor de lokale radio's, stelt Katia Segers vast. Wat is daar de timing? Hoe wordt dit georganiseerd?

Werkt minister Dalle al aan de opmaak van een relanceplan voor de mediasector, om te bekijken hoe alles bij de herstart zal worden aangepakt?

2.4. Manuela Van Werde

Manuela Van Werde stelt vast dat iedereen dezelfde bezorgdheden heeft. Het lid peilt naar de timing van het noodfonds. Wanneer krijgen al die organisaties het geld?

De productiesector wordt langs twee kanten gesteund: 3,8 miljoen euro voor de VRT en 1,9 miljoen euro voor het VAF. Welke verdeelsleutels zullen ervoor zorgen dat deze productiesteun niet blijft hangen bij de bedrijven en terechtkomt bij de basis: de zelfstandige technici, de specialisten, de facilitaire bedrijven? Heeft minister Dalle er vertrouwen in dat de VRT en het VAF dit geld op de juiste manier zullen laten terechtkomen bij degenen die er de meeste nood aan hebben?

2.5. Tine Van den Brande

Tine Van den Brande gaat ervan uit dat de 3,8 miljoen euro voor de VRT de extra kosten dekt van programmatieverschuivingen en -wijzigingen, en misschien ook de inkomstenderving door afgelaste evenementen, niet-ontvangen bezoekers en de weggevallen merchandisingverkoop.

Tine Van den Brande stelt ook de vraag naar de inkomsten van de Var. Het lid heeft begrepen dat de berekening van 3,8 miljoen euro voor de VRT absoluut geen rekening houdt met gedaalde reclame-inkomsten en dus enkel de vermelde extra uitgaven en verschuivingen covert. De UBA heeft inmiddels berekend dat 80 procent van alle advertenties uitgesteld werd. Tine Van den Brande vraagt die cijfers specifiek voor de VRT. Hoeveel minderinkomsten zijn er uiteindelijk bij de Var? Hoe zal dat gecompenseerd worden? Het compensatiefonds zal op een gegeven moment misschien 85 procent van de inkomsten financieren, maar uiteindelijk gaat dat misschien maar over 700.000 euro.

Voorts vraagt het lid of er ook buiten het noodfonds nog coronamaatregelen komen voor de VRT. De VRT heeft een aantal verschuivingen moeten doen, zoals voor het EK voetbal, dat naar 2021 verschoven wordt. Zal er in de beheersovereenkomst een coronaluik komen dat op dit soort zaken anticipeert? Komt er een taakomschrijving voor de VRT waar dan ook al budgetten tegenover zouden staan?

Ten slotte wil Tine Van den Brande weten hoe de werking van het VAF zal verlopen en met welke timing. De minister kondigde 1,9 miljoen euro aan voor het Mediafonds, voor nieuwe realisaties en de afwerking van eventueel bestaande producties. Het lid vraagt hoeveel het VAF bij commerciële netten zal besteden en hoeveel naar de VRT zal gaan.

2.6. Stephanie D'Hose

Stephanie D'Hose feliciteert de minister met het mooie bedrag voor de mediasector, zeker ook voor de VRT. Kwatongen mogen beweren dat deze regering niet veel wil doen voor de VRT en de VRT kapot wil besparen, maar deze 3,8 miljoen euro bewijst het tegendeel.

Het lid vraagt voor welke doeleinden de middelen moeten of mogen worden gebruikt. Of zal de minister de middelen gewoon toewijzen en hebben de ontvangers volledige autonomie om ermee te doen wat ze wensen?

Ook wil ze weten of alle geleden financiële schade in aanmerking komt voor steun-aanvragen. Zal hierin een onderscheid gemaakt worden en zullen bepaalde verliesposten uitgesloten worden van steun?

Vervolgens stelt Stephanie D'Hose de zogenaamde onheilsvraag: wat als de schade-dossiers en aanvragen groter zijn dan de middelen? Hoe zal de minister daarin selecteren? Zal hij een bepaalde kaasschaaf toepassen?

Van de steun aan het VAF verwacht de spreker dat die enkel bestemd is voor series die geïmpacteerd zijn door de coronalockdown, en meer bepaald voor de medewerkers, de acteurs, de technici en crew. Hoe moet men die verdeling zien?

Op het federale niveau is er de vraag om de vennootschapsbelasting voor privé-mediabedrijven te verlagen. Heeft minister Dalle weet van indicaties in die zin op federaal niveau? Kan dat een moeilijke kwestie worden?

2.7. Marius Meremans

Namens de N-VA-fractie dankt *Marius Meremans* minister Dalle voor de toelichting en voor de belangrijke maatregelen die hij neemt.

Het lid vraagt om voor de regionale omroepen naast de coronaondersteuning ook een duurzaam kader te overwegen. Een aantal van hen had het vóór de coronacrisis al moeilijk. Een duurzaam kader waardoor ze zelfstandig kunnen blijven werken is wenselijk. Marius Meremans vindt de regionale omroepen uiterst belangrijk: ze staan dicht bij de mensen en iedereen heeft nood aan regionaal nieuws. Daar moet toch eens werk van gemaakt worden.

De radio-omroepen zijn op dat vlak eveneens belangrijke spelers. Ook de vorige Vlaamse Regering heeft voor hen maatregelen genomen.

2.8. Antwoorden van de minister van Media

Minister *Benjamin Dalle* antwoordt dat de schade bij de VRT continu gemonitord wordt. Er is een bijkomende impact omdat de VRT wegens het uitstel van evenementen als het EK voetbal en de Olympische Spelen middelen zal moeten verschuiven van 2020 naar 2021. Voor het noodfonds lag de focus uiteraard op 2020. Het gaat over uitgaven die budgettair ook nu gerealiseerd worden, voor 31 december. De minister is zich echter bewust van de naar 2021 doorgeschoven kosten en zal die verder laten opvolgen.

Net zoals de privéspelers kampt de VRT met een forse daling in haar reclame-inkomsten. Voor de VRT geldt natuurlijk ook dat een groot deel van haar inkomsten er niet van afhankelijk is dankzij de dotatie van ongeveer 260 miljoen euro. De Var heeft een nogal sombere prognose gemaakt van de inkomsten voor 2020. Momenteel raamt ze de daling van de commerciële inkomsten zelfs op 14 miljoen euro, of 18 procent. De Var kan dat aan, maar aangezien haar omzet in 2020 sterk terugvalt, zal ze in 2021 in principe geen regulier dividend kunnen uitkeren aan de VRT. Dit jaarlijkse dividend bedraagt ongeveer 5 miljoen euro, dat de VRT nu ontglipt. Er wordt bekeken hoe men dit voor 2021 kan aanpakken. In de beheersovereenkomst staat een compensatiemechanisme – weliswaar niet specifiek opgesteld voor dergelijke crisissituaties – op basis waarvan het verlies aan advertentie-inkomsten wordt vergoed tot 85 procent van het plafond.

Er was een vraag naar de besteding van de 3,8 miljoen euro. Minister Dalle antwoordt dat dit bedrag is gebaseerd op de cash-out: de extra uitgaven die de VRT heeft moeten doen en nog steeds doet om de productie op peil te houden. Natuurlijk spelen de autonomie van en het vertrouwen in de VRT hierin een rol, maar ook

de uitdrukkelijke vraag aan de VRT dat ze besteding van die extra inkomsten in eerste instantie laat toekomen bij externe partners. Het betreft niet alleen productiehuisen en facilitaire bedrijven, maar ook de basis, waaronder heel wat freelancers.

Wat het VAF betreft, worden de extra middelen van 1,9 miljoen euro besteed in het kader van de samenwerkingsovereenkomst met het fonds. De minister hoorde Klaas Sloomans een totaalbedrag van 7 miljoen euro vermelden en vermoedt dat deze de bedragen voor het Filmfonds en het Mediafonds heeft opgeteld. In totaal bedraagt de inbreng van de respectieve ministers Dalle en Jambon inderdaad 7 miljoen euro.

Binnen de groep die het VAF ondersteunt, is een onderscheid gemaakt. Enerzijds zijn er de producties waarvan het technische dossier afgerond is: de financiering is grotendeels rond, de cast en crew zijn bevestigd, de opnamen worden voorbereid of lopen, of de postproductie is al ingezet. Bij deze groep bestaat de schade uit de effectieve extra kosten door de coronamaatregelen, en een beperkte financiële schade.

Anderzijds zijn er producties waarvan het technische dossier nog niet is afgerond: de producent werkt nog aan de voorbereidingen, zoals de samenstelling van cast en crew. De planning en definitieve financiering van het project worden nog bekeken. Uit een bevraging is gebleken dat de schade van de coronacrisis daar vooral financieringsschade is, doordat bijvoorbeeld bepaalde partners hun engagementen terugtrekken. Effectieve extra kosten spelen voor die groep producties minder een rol.

In totaal dertien producties zullen op die manier betoelaagd worden, met als uitgangspunt dat ze effectief gerealiseerd kunnen worden. De minister verduidelijkt dat die dertien producties zoals steeds bij het VAF op een correcte manier toegekend zijn op basis van hun kwaliteiten, en gespreid over de verschillende betrokken zenders VRT, VTM en VIER. De openbare omroep, SBS en DPG Media kunnen op die manier dus indirect mee ondersteund worden.

Voor de lokale radio's, de kleinere digitale spelers, de netwerkradio's en de freelancers is een totaalbedrag voorzien van een half miljoen euro. Dat geld komt natuurlijk bovenop eerdere maatregelen van onder andere de Vlaamse Regering. Voor freelancers in hoofdberoep is de belangrijkste maatregel de compensatiepremie van 3000 euro. Voor freelancers in bijberoep bedraagt die 1500 euro. De minister verwijst ook naar een gelijkaardige maatregel in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, die echter beduidend lager uitvalt en minder interessant is voor freelancers dan in Vlaanderen. Hij besluit dat de Vlaamse Regering ten volle haar verantwoordelijkheid neemt.

De concrete besteding van dat half miljoen euro zal naar lokale radio's gaan. Ook de netwerkradio's worden niet vergeten. De minister kijkt nog op welke wijze de kleinere digitale spelers en freelancers extra ondersteund kunnen worden.

Heel wat – terecht – vragen gingen over de 3,8 miljoen euro voor de regionale omroepen. Volgens minister Dalle geeft de Vlaamse Regering daarmee het signaal hoeveel belang ze hecht aan nieuws dicht bij de mensen. Lokale radio's zijn daar een voorbeeld van. Het is wellicht de eerste keer in de geschiedenis van de Vlaamse overheid dat deze een dergelijke impuls zal geven aan lokale radio's. Hetzelfde geldt voor de regionale tv-omroepen. Nooit eerder zijn de regionale omroepen zo sterk in een communicatie van de Vlaamse overheid ingeschakeld als bij de check-check-checkcampagne.

Het bedrag van 3,8 miljoen euro is dus een ongeziene impuls voor de regionale omroepen. Die vindt de minister helemaal verantwoord, gezien de omvang van de schade. Benjamin Dalle wil echter niet verhullen dat de verdeling van dat bedrag geen sinecure zal zijn. Er zijn twee oplossingen mogelijk. De ene is de logica van de rechtvaardigheid en de billijkheid, waar men een identiek bedrag toekent aan elk van die regionale omroepen omdat ze uiteindelijk gelijkaardig zijn. Sommigen zullen zelfs pleiten om ook naar het bereik van die omroepen te kijken. De andere radicale stelling is eigenlijk meer de logica van het noodfonds: vooral ervoor zorgen dat men niet zozeer alle schade dekt maar de behoeften, opdat geen enkele regionale omroep door de coronacrisis overkop gaat en dat ze allen hun sterke werk ook na de coronacrisis kunnen voortzetten.

Volgens minister Dalle lijden sommige regionale omroepen meer nood, terwijl andere minder impact hebben ondervonden van de crisis. Hij pleit voor een evenwicht tussen die twee extreme uitgangspunten.

Sommigen beweren dat dit noodfonds niet alle privéspelers rechtstreeks begunstigt. Minister Dalle wijst er wel op dat de check-check-checkcampagne gericht was op private spelers. In die marketingstrategie speelden de openbare en regionale, maar zeker ook de private omroepen een rol. De overheid zal de volgende weken de check-check-checkcampagne voortzetten en bijzonder aandacht hebben voor de rol en betrokkenheid van de private mediaspelers.

Volgens de minister deed Stephanie D'Hose er goed aan om te wijzen op de UBA-vraag – een vraag die eveneens leeft bij de privémediabedrijven en de openbare omroep – om in de federale vennootschapsbelasting een versterkte ondersteuning op te nemen. Daardoor zou de aftrekbare besteding in die vennootschapsbelasting van 100 naar 120 procent worden opgetrokken.

Deze commissie had zelf op dat vlak twee aanbevelingen. Ten eerste moest er een versnelde uitvoering komen van de AVMD-richtlijn op het vlak van de televisiereclame. Die is intussen gerealiseerd en de minister is het Vlaams Parlement er erkentelijk voor. De tweede conclusie is dat de Vlaamse Regering er bij de federale overheid op zou aandringen om het federale belastingvoordeel te bekijken. Minister Dalle roept daarom alle leden van de commissie op om dat pleidooi ook binnen de eigen partij te voeren, zodat de ondersteuning voor adverteerders en dus voor de private mediasector kan worden gerealiseerd. Als de advertentiemarkt kan worden aangezwengeld, kunnen die mediabedrijven heel snel aan een relance beginnen. De minister hoopt dat dit op korte termijn zal gerealiseerd worden.

Minister Dalle gaat in op de vragen over timing. Er is al heel wat voorbereidend werk gedaan. Zodra er duidelijkheid is over de bedragen, kan het snel vooruitgaan. De uitbetaling zal waarschijnlijk dit najaar gebeuren, maar de regering wil voor de zomer alle betrokken spelers duidelijkheid bieden.

Stephanie D'Hose vroeg ook waaraan de begunstigden hun steun mogen besteden. Ze zijn daarin deels autonoom, maar het is wel de uitdrukkelijke bedoeling om de privésector te versterken. Dat niet alle schade zal gedekt worden, is onvermijdelijk, maar door de gerichte inzet van middelen wil minister Dalle ervoor zorgen dat de Vlaamse kijker, luisteraar en mediagebruiker ook na de crisis van hetzelfde sterke aanbod kan genieten.

De minister steunt de oproep van Marius Meremans om grondig na te denken over het kader voor de regionale omroepen. Dat kader moet geactualiseerd worden. Minister Dalle wil hierover volgend jaar in discussie gaan met de commissie en zal nagaan of er verbeteringen mogelijk zijn op het wetgevende vlak.

II. Jeugd

1. Toelichting

Minister *Benjamin Dalle* stelt dat de coronacrisis ook voor het domein Jeugd veel gevolgen had. Jeugdactiviteiten, vormingen en workshops konden de voorbije periode niet doorgaan. Dat net in de paasvakantie de eerste activiteiten werden geschrapt, was heel pijnlijk. Goed nieuws is dat er in de zomervakantie opnieuw meer mogelijk is.

Ook op budgettair vlak was de impact groot. Voor het actieplan Generatie Veerkracht heeft de Vlaamse Regering dan ook 4,5 miljoen euro uitgetrokken. Ze is bovendien snel aan de slag gegaan om in deze hele brede sector de impact te meten. Op basis van drie elementen werden de behoeften in kaart gebracht. Ten eerste bracht een wetenschappelijk onderbouwde methodiek de financiële situatie van de sector in kaart. Ten tweede maakte men een analyse op basis van de recentste rapportering van de structureel gesubsidieerde actoren, waaronder de gedetailleerde jaarrekeningen van 2019. Deze analyse was gericht op het break-even draaien van de organisaties. Ten derde werd de sector zelf bevraagd. Minister Dalle is zich ervan bewust dat een volledige dekking van de schade onmogelijk is en dat het erop aankomt deels tegemoet te komen aan de noden.

De sector is heel breed, met heel gevarieerde organisaties qua opdracht, grootte en subsidieafhankelijkheid. Bovendien zijn er zowel bovenlokale als lokale organisaties.

Minister Dalle wil de middelen doordacht toekennen. Nu kan men nog niet exact bepalen hoe de verdere gedetailleerde toewijzing van de middelen er zal uitzien, maar dat kan wel voor de grootteordes en de algemene principes. Het beleid zal de volgende weken aan de slag gaan om tot een goede methodiek te komen.

Voor Jeugd in de strikte zin is in totaal 16 miljoen euro beschikbaar uit het noodfonds. 1,9 miljoen euro gaat naar landelijk georganiseerd jeugdwerk en de uitleendienst. 12 miljoen euro gaat naar jeugdtoerisme met de jeugdverblijfcentra. 2,1 miljoen euro gaat naar een ander onderdeel van jeugdtoerisme: de jeugdhostels. Daarbij komt ook een heel omvangrijke impuls voor de lokale besturen van 87 miljoen euro, waarop minister Dalle nog zal terugkomen.

De minister wijst ook op beslissingen naast het noodfonds, gezien hun belang voor bepaalde organisaties. De subsidiëring is gewaarborgd gebleven. Die maatregel zorgt voor stabiliteit in de financiële ondersteuning vanuit de Vlaamse overheid. Subsidies vallen niet weg als bepaalde activiteiten bijvoorbeeld moeten worden geannuleerd. Ook het actieplan Generatie Veerkracht is belangrijk voor organisaties die schade hebben geleden. Daarnaast biedt de beslissing om de zomerkampen en -activiteiten te laten plaatsvinden een zeer gunstig perspectief aan de organisaties die in de paasvakantie wel verlies hebben geleden.

Minister Dalle hecht veel belang aan het lokale aspect. De extra tegemoetkoming van 87 miljoen euro aan de lokale overheden is ongezien, en bovendien specifiek bedoeld voor Cultuur, Sport en Jeugd. Minister Bart Somers zal er in de bevoegde commissie meer uitleg over geven. Belangrijk is dat de lokale besturen het best geplaatst zijn om in hun lokale context te kijken waar de noden het hoogst zijn. Dat geldt bijvoorbeeld voor de jeugdhuizen, jeugdbewegingen en vakantie- en jeugdorganisaties die lokaal actief zijn.

Minister Dalle vraagt de commissieleden om er bij hun lokale besturen op aan te dringen dat die zelf in substantiële middelen voorzien voor het lokale jeugdwerk.

Op maandag 8 juni 2020 heeft de minister alvast alle jeugdschepenen van Vlaanderen en Brussel uitgenodigd voor een overleg. Hij zal met hen bekijken op welke manier het lokale jeugdwerk zoveel mogelijk kan worden versterkt.

Minister Dalle geeft nog mee dat er voor Brussel 3,17 miljoen euro aan de VGC wordt toegekend. In tegenstelling tot in het Vlaamse Gewest is daar wel een vaste sectorsubsidiëring voor Jeugd, Cultuur en Sport vastgelegd. Van die 3,17 miljoen euro gaat 794.000 euro of 25 procent naar het lokale jeugdbeleid. Het is aan de lokale besturen om daarmee aan de slag te gaan. Dat is een ongeziene impuls voor de lokale besturen, bovenop de landelijke inspanning.

Over de investeringsautonomie zal minister Somers verder duidelijkheid geven. Als minister van Jeugd pleit minister Dalle om de lokale besturen er maximaal op aan te spreken.

Het Vlaamse jeugdwerk is ijzersterk en heeft de afgelopen maanden een grote weerbaarheid en veerkracht getoond. Met dit omvangrijke steunpakket van 16 miljoen euro, plus de 87 miljoen euro voor de lokale besturen, houdt de Vlaamse Regering de jeugdsector gewapend om ook de komende maanden en jaren weer sterk jeugdwerk te bieden aan een miljoen kinderen en jongeren en tienduizenden vrijwilligers, besluit minister Dalle.

2. Bespreking

2.1. Freya Perdaens

Freya Perdaens herhaalt dat de jeugdsector bijzonder sterk is en deze middelen echt verdient en nodig heeft.

De 12 miljoen euro die richting jeugdverblijven gaat, wordt toegekend door minister Demir. Op welke manier zal Jeugd dat kunnen sturen? Kunnen de Vlaamse Jeugdraad of de landelijke koepels worden meegenomen voor advies of voor overleg voor de besteding van dat bedrag?

Er gaat 87 miljoen euro naar de lokale besturen. Daarmee kan heel veel goed werk worden gerealiseerd. Wat Jeugd betreft, zullen de meerkosten voor sanitair materiaal, busvervoer, extra tenten enzovoort aanzienlijk zijn. Maakte de regering een schatting van het aandeel dat voor Jeugd wordt bestemd? Is er een plan B voor de gemeenten zonder apart jeugdbudget in hun begroting en die niet veel werk maken van een jeugdbeleid? Zullen ze een extra impuls krijgen, of extra sturing? Freya Perdaens denkt daarbij aan partners als Bataljong.

4,5 miljoen euro gaat naar Generatie Veerkracht. Dat geld zal ongelooflijk goed van pas komen. Worden er synergieën met de middelen uit het noodfonds verwacht? Die twee steunmechanismen kunnen elkaar beïnvloeden en versterken.

Er gaat 1,9 miljoen euro naar Vlaamse jeugdwerkorganisaties en de uitleendienst. Hoe zal die verdeling verlopen? De minister gaf aan dat er nog geen specifieke budgetten bepaald zijn voor de verschillende onderdelen. Op welke basis wordt er dan verdeeld?

De niet-erkende jeugdverblijven zijn een lastig punt. De middelen zijn voorbehouden voor de erkende jeugdverblijven. Welke oplossing kan er komen voor jeugdorganisaties die voor de paasvakantie bij een niet-erkend jeugdverblijf geboekt hadden en nu geen aanspraak kunnen maken op een terugbetaling? Is er een oplossing via een ander domein? Uiteindelijk blijven de lokale jeugdverenigingen daardoor met een wrange financiële nasmaak achter, duidt Freya Perdaens.

2.2. Filip Brusselmans

Filip Brusselmans had graag nog meer geld naar het domein Jeugd zien gaan. De aardappelindustrie is blijkbaar van groter belang, maar er is overal nood aan centen. Qua verdeling zitten de drie hoofdpunten goed. De spreker sluit zich aan bij de vraag van Freya Perdaens over de criteria voor de verdeling. Hij hoopt op verduidelijking.

De steden en gemeenten kennen als geen ander de lokale behoeften en noden, maar dit mag geen vrijbrief worden om à la tête du client steun te verlenen. De spreker vreest dat te veel ruimte voor de lokale besturen negatief kan uitvallen voor Jeugd, de culturele instellingen, de sportnoden enzovoort. Daar vaste percentages op kleven is anderzijds bijna onmogelijk en zou nefast zijn. De noden zijn in elke gemeente anders. Misschien is wel een minimumpercentage voor Jeugd mogelijk? Of een controle achteraf? Hopelijk wil minister Dalle daarover nadenken, of anders de zaak grondig evalueren.

2.3. Steven Coenegrachts

Steven Coenegrachts vindt het een heel goede beslissing om de steden en gemeenten in te schakelen. In de domeinen Jeugd, Cultuur en Sport zit zoveel diversiteit dat de lokale besturen beter de noden en financiële behoeften kunnen inschatten. Controle is goed, vertrouwen is beter. Iedereen kent zijn of haar lokale bestuurders. Ze besturen hun stad of gemeente met passie en staan dicht bij hun verenigingen en inwoners. Het is goed om hen alle vrijheid te laten in de beslissing om het geld te verdelen. Dat zal op het terrein zeer weinig problemen opleveren. Elke bepaling of oormerking die men eraan koppelt, zal een heel controlesysteem en administratie vergen. Als men percentages vastlegt, moet er een rapport worden gemaakt enzovoort. Vertrouw de lokale besturen gewoon, roept Steven Coenegrachts op. Brussel hoeft hen niet te sturen.

Er zijn wellicht veel meer noden en kosten. Het is niet mogelijk om in alle sectoren zomaar alle kosten te dekken. Waar moet die 1,9 miljoen euro precies voor dienen? Krijgen de organisaties en de koepels de vrijheid? Zal de minister er criteria aan koppelen?

In de hoorzitting van 28 mei met kinderen en jongeren (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 403/1) werd de nood van jongeren in sociaal precaire situaties duidelijk. Jeugdkampen die misschien wat meer kosten meebrengen door de maatregelen, mogen voor die kinderen zelf niet meer kosten. De drempel om op kamp te gaan mag niet te hoog worden. Dat moet in de gaten worden gehouden.

Ook in de ondersteuning van de jeugdorganisaties kan men misschien de tijdelijke werkloosheid aanwenden, een federale bevoegdheid. Minister Dalle heeft opgeroepen om daar over de partijgrenzen heen voor te pleiten bij de Federale Regering op het zaterdagvoormiddagoverleg. Ook Vlaanderen kan dat meenemen. Het zou een bijkomende verlichting opleveren in de kostenstructuur van de organisaties zonder dat Vlaanderen daarvoor in middelen moet voorzien.

2.4. Tinne Rombouts

Tinne Rombouts beseft dat het noodfonds geen eenvoudige materie is en dat erg veel sectoren er aanspraak op maken. Het noodfonds kan een groot deel van de geleden schade verzachten, maar niet alle schade wegnemen.

De spreker is zeer tevreden met de budgetten voor het plan Generatie Veerkracht, want ze is op de hoogte van een groot aantal aanvragen. Dit plan focust voornamelijk op nieuwe initiatieven om kinderen en jongeren meer kansen te geven.

Voor het noodfonds wordt vooral naar de geleden schade gekeken. De budgetten zijn aanzienlijk, maar Tinne Rombouts blijft bezorgd. Een belangrijk aandeel bestaat uit 87 miljoen euro voor de lokale besturen. Dat is een groot budget om de lokale afdelingen een duw in de rug te geven, maar de vraag is op welke wijze dit zal worden verdeeld. De lokale besturen staan het dichtst bij de realiteit in hun gemeente, maar moeten vertrouwen krijgen om dit op een goede manier aan te pakken. Er moet overleg zijn om na te gaan wat de gevoeligste of belangrijkste noden zijn, maar het jeugdbeleid is natuurlijk zeer ruim. Indien een lokaal bestuur een belangrijk aandeel kan investeren, kan dat geld naar organisaties gaan, maar ook naar opvanginitiatieven, speelpleintjes of de Grabbelpasactiviteiten die de gemeente organiseert. Ook die zijn trouwens van belang.

Volgens Tinne Rombouts moet de minister een duidelijk signaal geven. Zeker wat de lokale besturen betreft, moet worden gekeken naar de schade die de lokale jeugdwerksector effectief heeft geleden. Het lid hoopt dat de richtlijnen die minister Somers nog zal geven, voldoende duidelijk en richtinggevend zullen zijn. Indien de Vlaamse overheid een dergelijk bedrag ter beschikking stelt, is het belangrijk dat richtlijnen met betrekking tot het doel worden gegeven.

Wat de budgetten betreft, zit iedereen te wachten om na te gaan hoe de geleden schade kan worden gecompenseerd. Tinne Rombouts vraagt of de minister zicht heeft op de verdere timing van het hele traject van uitbetaling, afhandeling, indiening van dossiers en dergelijke.

Met betrekking tot de zomerkampen is Tinne Rombouts het ermee eens dat meer ruimte voor kinderen en jongeren een belangrijke bijdrage inhoudt om de schade te beperken. Ze vraagt echter aandacht voor de meerkosten van de opgelegde extra maatregelen. Die kostprijs kan in elk budget worden opgenomen, maar de Vlaamse overheid moet er oog voor hebben de kostprijs maximaal te laten dalen. Het is zeker een belangrijke piste de kostprijs te laten dalen door middel van een vereenvoudiging van de maatregelen.

2.5. Jeremie Vaneekhout

Jeremie Vaneekhout dankt de minister voor zijn antwoorden. Ze bevatten zeker positieve punten, waaronder uiteraard de duidelijkheid. Technische vragen zijn wel nog aan de orde.

Er is aandacht voor de jeugdverblijven en de jeugdhostels. Jeremie Vaneekhout heeft al eerder op de mogelijke impact op heel de sector gewezen. Dit is een essentieel onderdeel van de basiswerking voor de rest van de jeugdsector. Het is dan ook goed dat de Vlaamse Regering ervoor heeft gekozen hier aandacht aan te schenken.

Jeremie Vaneekhout is zeer benieuwd naar de technische verdeelsleutel. Hij gaat ervan uit dat het nog te vroeg is om daar duidelijkheid over te krijgen en hoopt er de komende weken meer zicht op te krijgen.

De spreker deelt de bezorgdheid om de mogelijke impact op de organisaties en de gebruikers van niet-erkende jeugdverblijven. Misschien kan hier met de lokale middelen een antwoord op worden gegeven.

Naast de positieve punten in het nieuws over het noodfonds is er ook reden tot bezorgdheid. De middelen voor de lokale besturen vormen een gigantisch bedrag, waarmee heel wat mogelijk is. De VVSG heeft een schets gemaakt van de financiële impact van deze crisis op de lokale besturen. Daaruit blijkt dat de helft van de lokale besturen echt in de problemen kan komen en in zijn meerjarenplanning zal moeten schrappen. Indien met betrekking tot Sport, Cultuur en Jeugd iets meer

wordt verwacht, moet de Vlaamse overheid ook boter bij de vis geven. Het is dan ook goed dat in die middelen wordt voorzien.

Jeremie Vaneekhout gelooft sterk in de lokale besturen en vindt het een goede zaak dat als basisprincipe altijd voor autonomie en vrijheid wordt gekozen. Tegelijk moeten de lokale besturen goed ingepeperd krijgen waarvoor deze middelen dienen. De schepenen van Cultuur, Jeugd en Sport spitsen de oren en denken al met hun lokale sectoren na over wat mogelijk is. De schepenen van Financiën spitsen echter eveneens de oren. Zij denken na over wat al dan niet mag gebeuren met die middelen.

De richtlijnen beperken zich er nu toe dat de lokale besturen deze inkomsten uit de Vlaamse overheid als een onderdeel van het Gemeentefonds moeten inschrijven. Formeel en juridisch zijn er voor het overige geen voorwaarden aan verbonden. Dit betekent dat de Vlaamse overheid op de grote verantwoordelijkheidszin van de lokale besturen rekent. Jeremie Vaneekhout verwacht niet veel problemen op het terrein, maar een beperkt aantal gemeenten zal volgens hem wel keuzes maken die strijdig zijn met de geest van de beslissing van de Vlaamse Regering. Die moet dan ook opvolgen of nergens oneigenlijk gebruik van die middelen wordt gemaakt.

Een andere zorgpunt betreft de institutionalisering van de concurrentiestrijd tussen Jeugd, Sport en Cultuur. Iedereen weet hoeveel middelen er binnenkomen. Vanaf nu moeten alle betrokkenen hier op een verstandige manier mee omgaan. In het merendeel van de gemeenten zal dat lukken, maar Jeremie Vaneekhout verwacht op een aantal plaatsen moeilijkheden. De Vlaamse overheid moet haar ondersteunende rol opnemen met betrekking tot de mogelijke verdeelsleutels en de mogelijke aanpak hiervan. Bataljong hierbij betrekken lijkt Jeremie Vaneekhout een goede zaak.

In het licht van het vertrouwen in de autonomie van de lokale besturen hoopt het lid dat dit vertrouwen ook kan gelden voor de partners op het terrein. De administratieve lasten voor het lokale jeugdwerk moeten worden ingeperkt. De organisaties zouden geen gigantische dossiers hoeven op te stellen om een beperkt bedrag binnen te halen. Dit aandachtspunt moet aan de lokale besturen worden doorgegeven. De administratieve last moet een aandachtspunt zijn tijdens het overleg van minister Dalle met de schepenen van Jeugd.

Tot slot heeft Jeremie Vaneekhout veel moeite met het toch wel erg beperkte bedrag van 1,9 miljoen euro voor het Vlaams jeugdwerk. De spreker is vatbaar voor het argument dat de overheid niet alles kan vergoeden, maar de sector raamt de schade op liefst 9 miljoen euro.

Bovendien komen de komende maanden nog heel wat zaken op het jeugdwerk af. Wat de jeugdkampen betreft, zijn er meerkosten te verwachten met betrekking tot ondersteuning en materiaal. Bepaalde werkingen voor doelgroepen en buitenlandse kampen vallen weg.

Het commissielid vraagt ook specifiek aandacht voor de cultuureducatieve jeugdwerkingen en de werkingen die zich focussen op participatie en informatie. Zij hangen in sterke mate af van de schoolse context, maar de scholen zijn niet van plan daar voor de zomer nog iets voor te doen. Er is ook weinig animo om er in het najaar mee te beginnen. Hopelijk zal de zaak op gang komen als er na de zomer geen tweede golf komt, maar in die context is 1,9 miljoen euro een erg beperkt bedrag.

Jeremie Vaneekhout vraagt zich af op welke wijze de Vlaamse Regering tot het bedrag is gekomen en op welke wijze de verdeling zal worden bepaald. Hij wil

absoluut voorkomen dat organisaties overkop gaan. Hij vraagt zich ook af in welke mate kan worden bijgestuurd indien zou blijken dat de impact diepgaander is dan het kabinet en de administratie op dit ogenblik hebben geschat.

Naast de vraag hoe de middelen zullen worden verdeeld, is er ook de vraag op welke termijn de organisaties van deze middelen gebruik zullen kunnen maken.

Het bedrag van 1,9 miljoen euro wordt nu aangekondigd als een noodfonds, maar in de begroting voor 2020 werd precies 1,9 miljoen euro bespaard op het landelijke jeugdwerk. Het noodfonds is dan ook geen bijkomende inspanning maar slechts de eenmalige correctie van een in 2019 doorgevoerde besparing. De sector heeft nood aan meer investeringen. Een vrolijke stemming op basis van deze noodfondsbeslissing is dan ook uit den boze voor Jeremie Vaneeckhout. De keuze om in middelen te voorzien, is een goede keuze, maar het zal meer moeten worden.

Daarmee lanceert de spreker meteen een oproep in verband met de begroting voor 2021. Er moet worden voorzien in meer middelen voor het jeugdwerk, want er zal een grotere instroom aan initiatieven zijn. Om te vermijden dat het jeugdwerk opnieuw het slachtoffer van een besparingsoefening wordt, zal de Vlaamse overheid haar verantwoordelijkheid ten volle moeten nemen. Jeremie Vaneeckhout had gehoopt nu al een extra inspanning te zien. Hij hoopt alleszins op bijstellingen met betrekking tot het noodfonds.

Er zijn inderdaad ook andere antwoorden mogelijk. Is minister Dalle bereid om met de Federale Regering te overleggen over een verlenging van de tijdelijke werkloosheid voor een aantal specifieke sectoren, zoals de jeugdsector? Jeremie Vaneeckhout denkt in dat verband vooral aan de cultuureducatieve werkingen en de werkingen rond participatie en informatie. In het najaar zouden scholen zich immers wel eens kunnen beperken tot hun basisopdracht, die in de huidige context al zwaar genoeg is. Aangezien hij hier erg bezorgd om is, herhaalt Jeremie Vaneeckhout dat het bedrag van 1,9 miljoen euro gewoon een correctie is van de besparing die in december 2019 is doorgevoerd.

2.6. Hannes Anaf

Hannes Anaf is bijzonder blij dat het noodfonds bestaat en dat het ook de jeugdsector tegemoetkomt. De samenleving is meer dan economie alleen. Het gaat over de maatschappij in haar geheel. Daar is de jeugdsector een heel belangrijk onderdeel van, net zoals de sport- en de cultuursector.

Tevreden is het commissielid ook omdat de regering niet rigoureus heeft vastgehouden aan de eerder aangekondigde 200 miljoen euro, maar geluisterd heeft naar verschillende sectoren en bijgevolg substantieel meer heeft uitgetrokken voor die sectoren.

De 12 miljoen euro voor jeugdverblijven is volgens Hannes Anaf een goede zaak. Ze hebben immers weinig reserves en zijn al jarenlang ondergefinancierd. Daarmee kan de eerste schok van de coronaperiode worden opgevangen.

Positief vindt Hannes Anaf ook dat er veel middelen naar de lokale besturen gaan. In de gedachtewisseling over het noodfonds en de sportbevoegdheid (*Parl.St. VI.Parl. 2019-20, nr. 402/1*) had hij al de vraag gesteld of men niet moet opvolgen hoe de verdeling lokaal zal gebeuren. Zal dat geld effectief naar Sport, Cultuur en Jeugd gaan? Zal de onderlinge verdeling goed zijn? Het lid oogstte in die vergadering veel kritiek met betrekking tot extra planlasten en weinig vertrouwen in de lokale besturen. Zelf is hij echter de laatste om de lokale besturen meer planlasten te willen bezorgen.

Wel wil Hannes Anaf dat er richtlijnen worden meegegeven. Zoals Tinne Rombouts in dezelfde vergadering opmerkte, kan de oppositie in de gemeenteraden zich dan beroepen op die richtlijnen van de Vlaamse Regering. Het Gemeentefonds is immers een fonds zonder oormerking. Hannes Anaf staat daar ook achter. Hij gelooft in de kracht van de schepenen om het nodige aandeel voor de jeugdsector te bestemmen. De middelen die nu aan het Gemeentefonds worden toegevoegd, hebben echter een specifieke opdracht. Het zou geen goed idee zijn om een administratieve rompslomp te bewerkstelligen voor zowel de Vlaamse overheid als de lokale besturen door er een rapportageverplichting aan te hechten. Wel zouden bijvoorbeeld Bataljong of de jeugdschepenen moeten kunnen nagaan hoe die lokale verdeling is gebeurd, al is het maar om achteraf te kunnen evalueren. Minstens een steekproef bij een aantal kleine, middelgrote en grote lokale besturen is aangewezen.

Hannes Anaf beaamt voorts de analyse van Jeremie Vaneeckhout dat 1,9 miljoen euro voor de Vlaamse jeugdwerkorganisaties eigenlijk heel weinig is. Bovendien zou ook nog een deel daarvan naar de uitleendienst moeten gaan. De sector had zijn omzetverlies voor de maanden maart en april alleen al op ongeveer 4 miljoen euro berekend. Met de afgelaste buitenlandse kampen erbij wordt dat 9 miljoen euro. Dan is er zelfs nog geen rekening gehouden met extra maatregelen om de kampen op een veilige manier te laten plaatsvinden in de zomer. Die 1,9 miljoen euro is heel zuur. Het is eigenlijk de 1,9 miljoen euro die voormalig minister Gatz destijds heeft bijgegeven en de huidige regering vervolgens weer heeft afgepakt, oordeelt Hannes Anaf, die alvast hoopt dat minister Dalle ze volgend jaar niet opnieuw weghaalt.

De spreker vraagt de minister of hij al contact heeft gehad met zijn federale collega's en partijgenoten over de uitbreiding van de tijdelijke werkloosheid. Het kan inderdaad een belangrijke maatregel zijn om die tot het einde van het jaar uit te breiden, onder meer omdat er in verhouding heel weinig geld naar de bovenlokale jeugdwerkorganisaties gaat.

Hoe zal het budget voor de extra impuls aan de jeugdhostels en het jeugdtoerisme worden verdeeld? Hoeveel organisaties en bedrijven zullen er ongeveer een beroep op doen?

Hoe is dat bedrag van 1,9 miljoen euro tot stand gekomen? De 10 miljoen euro voor sport is bijvoorbeeld berekend door sporteconomen. Heeft minister Dalle de jeugdwerkorganisaties geraadpleegd voor zijn rekenwerk?

2.7. Antwoorden van de minister van Jeugd

Minister *Benjamin Dalle* antwoordt dat de 12 miljoen euro voor de jeugdverblijven een gedeelde bevoegdheid is, van zowel Jeugd en Toerisme. De ministers Dalle en Demir en het CJT volgen dit dossier samen op om de zaken te concretiseren voor jeugdverblijven die schadedossiers indienen.

De 79 niet-erkende jeugdverblijven zitten niet in de scope. Veelal gaat het over een verhuring van minder dan zestig dagen, vaak bij een jeugdbeweging. Na een gesprek met het CJT is beslist om ze niet mee te nemen in de scope. Deze zaken kunnen eventueel op lokaal niveau worden aangepakt waar nodig. Over deze beslissing is wel degelijk grondig overleg gepleegd met de sector. Minister Dalle erkent dat bepaalde niet-erkende jeugdverblijven het vandaag moeilijk hebben, maar de lokale besturen zijn goed geplaatst om die analyse te maken.

Wat betreft de 87 miljoen euro voor de lokale besturen, waardeert de minister de visie van Steven Coenegrachts: "controle is goed, vertrouwen is beter". Ook minister Somers heeft de twee vermelde uitgangspunten. Het eerste is het

vertrouwen in de lokale besturen die autonoom met die uitdaging kunnen omgaan, en beter dan wie ook de vragen en noden kennen op het vlak van Cultuur, Sport en Jeugd. Het tweede is de uitdrukkelijke vraag om rekening te houden met de realiteit dat geld voor het Gemeentefonds uit het noodfonds komt en specifiek is bedoeld voor de vermelde gesubsidieerde sectoren, ook lokaal. Bataljong kan inderdaad het lokale jeugdwerk de nodige lokale ondersteuning bieden.

Over het lokale bedrag dat voor Jeugd zal worden bestemd, kan de minister niets zinnigs zeggen aangezien dat niet in de handen ligt van de Vlaamse overheid. De regering kiest uitdrukkelijk om het bedrag niet vast te klikken. Bepaalde referenties zouden inderdaad aanwendbaar zijn om te pleiten voor een hoog aandeel voor Jeugd. In de oude verdeling via het Gemeentefonds was meer dan 15 procent voor Jeugd bestemd, wat nu omgerekend 13 miljoen euro zou betekenen. In het systeem met sectorkredieten bij de VGC is zelfs 25 procent van die middelen beschikbaar voor Jeugd. Toegepast op het noodfonds – wat overigens niet helemaal intellectueel correct zou zijn – is dat dan 21 miljoen euro. Dat zijn zeer hoge bedragen, die de vragen vanuit het jeugdwerk ruim overschrijden.

Voor het landelijke jeugdwerk is effectief 1,9 miljoen euro gealloceerd uit het noodfonds. In de berekening van dat bedrag zijn drie elementen meegenomen: wetenschappelijke analyses; analyses binnen het departement; en de bevraging van de sector. Het gaat onder meer over vakantieorganisaties, MKJ-werkingen, dienstverleners, cultuureducatieve organisaties, internationale organisaties en de koepelorganisaties. Men heeft gewerkt op basis van een voorbereidend dossier. Men zal op maat van elke organisatie en in functie van de reële noden kijken hoe dit geld moet worden gealloceerd.

Minister Dalle kan de door Jeremie Vaneckhout en Hannes Anaf aangehaalde 9 miljoen euro niet bevestigen omdat die som onvoldoende fijnmazig is geactualiseerd. Hij begrijpt dat het gaat over een analyse op basis van een omzetsdaling door de coronacrisis. De minister vermoedt dat met een aantal positieve elementen geen rekening werd gehouden. Het kan alvast niet de bedoeling zijn dat de Vlaamse overheid de totaliteit van de omzetsdaling van de jeugdsector ten laste neemt.

De minister geeft een voorbeeld uit zijn eigen CD&V-achtergrond. De Vlaamse katholieke zuil beschikt met Kazou over een prominente vakantieorganisatie met een ruim pluralistisch perspectief. Zoals andere organisaties binnen de koepel van de CM heeft Kazou het vandaag bijzonder moeilijk en lijdt het miljoenen euro's verlies. De minister zou kunnen trachten om dat verlies volledig te compenseren via de Vlaamse begroting, maar zou een dergelijke vraag aan de Vlaamse Regering ethisch niet verantwoord vinden.

Als minister van Jeugd is Benjamin Dalle begaan met de organisaties die duurzaam verankerd zijn in onze samenleving, maar vooral met de kinderen en jongeren die het doelpubliek zijn en met de vrijwilligers en medewerkers die actief zijn in deze sector. De zorg van de minister is of bijvoorbeeld Kazou de volgende jaren op een duurzame manier kan voortwerken. Dat is ook het criterium voor het noodfonds. Het noodfonds wil geen compensatie bieden voor een totale omzetsdaling of schade maar ervoor zorgen dat sterke organisaties niet overkop gaan, zodat ze tijdens en na de crisis hun sterke werking kunnen voortzetten. Met de bedragen die hier worden ingezet, is dat volgens de minister mogelijk. De volgende weken zullen de dossiers van die organisaties in detail worden bekeken.

Minister Dalle kan de cijfers van de twee commissieleden dus niet bevestigen en vermoedt dat ze niet gebaseerd zijn op actuele gedetailleerde analyses. Het departement heeft een vrij gedetailleerde behoefteanalyse gemaakt met oog voor die bevraging en de bekende wetenschappelijke elementen. Het is zoals gezegd

uitgegaan van de behoeften, met als doel een duurzame voortzetting van die organisaties te garanderen. De totale schade zal echter niet worden vergoed.

Van Jeremy Vaneekhout had de minister wel wat meer intellectuele eerlijkheid verwacht dan de 1,9 miljoen euro uit het noodfonds gelijk te stellen met de eerdere besparing op de jeugdbegroting. 1,9 miljoen euro is de totale besparing op het integrale budget van Jeugd van 53 miljoen euro. Voor het basisjeugdwerk was de besparing al van 6 naar 3 procent gehalveerd. De vergelijking met het landelijke jeugdwerk gaat dan ook niet op. Ten tweede maakt het commissielid blijkbaar meteen abstractie van de 2,1 miljoen euro voor hostels en de 12 miljoen euro voor de jeugdverblijven. In totaal gaat uit het noodfonds 16 miljoen euro rechtstreeks naar Jeugd, met daarnaast ook nog eens het aandeel voor het lokale jeugdwerk uit de 87 miljoen euro die het noodfonds via het Gemeentefonds toekent. Het jeugdwerk zelf had daar niet eens om gevraagd.

Jeremie Vaneekhout laat uitschijnen dat alle organisaties die binnen het landelijke jeugdwerk actief zijn, een hoofdkwartier in Brussel hebben en dus integraal vanuit Brussel moeten worden gefinancierd. Het tegendeel is waar. Die landelijke organisaties zijn overal in Vlaanderen en Brussel fijnmazig aanwezig en kunnen rekenen op een sterke ondersteuning van de steden en gemeenten.

Tinne Rombouts polste naar de timing. Minister Dalle verwacht dat de betalingen begrotingstechnisch enkel mogelijk zullen zijn in het vroege najaar. Er zal ook rekening worden gehouden met extra kosten in de zomervakantie.

Het totaalpakket is indrukwekkend:

- 16 miljoen euro via het noodfonds, concreet gealloceerd op Jeugd en jeugdtoerisme;
- 4,5 miljoen euro voor Generatie Veerkracht, waarvan 750.000 euro naar het landelijke jeugdwerk gaat en 2,1 miljoen euro naar de projectoproep, waarover de komende weken wordt beslist;
- het deel van de 87 miljoen euro dat naar sterk en lokaal jeugdwerk kan gaan.

Minister Dalle benadrukt dat dit enkel de acute crisis betreft. Daarna komt de maatschappelijke relance. Er was een pleidooi op initiatief van Tinne Rombouts om het kind- en jongerenperspectief centraler te plaatsen bij de exit. De minister is verheugd dat Alexandra Smarandescu van de Vlaamse Jeugdraad daarbij wordt betrokken.

De minister doet ten slotte een oproep tot de lokale mensen om het landelijke pakket samen met het lokaal ondersteuningspakket voor het jeugdwerk te ondersteunen.

2.8. Repliek

Jeremie Vaneekhout repliceert nog dat hij wel degelijk de positieve elementen heeft vermeld. Hij heeft zich heel blij verklaard met de middelen voor de lokale besturen. Het stoort hem dat de minister voorhoudt niet te weten waarop die 9 miljoen euro gebaseerd zou zijn. Dan moet minister Dalle maar het gesprek aangaan met de betrokken organen. Er werd wel degelijk 1,9 miljoen euro geschrapt en op subsidies bespaard, waardoor sommige organisaties nu C4's moeten opstellen voor hun medewerkers. Het commissielid begrijpt dat niet iedereen kan worden geholpen maar pikt het verwijt niet dat hij de positieve factoren niet zou hebben vermeld.

Het jeugdwerk werkt, werd vorige week gezegd. Jeremie Vaneeckhout zal altijd een bondgenoot zijn om dat waar te maken maar zal ook altijd aangeven waar hij dat niet het geval vindt. Hij rekent in het najaar op de minister voor structurele antwoorden over de relance.

Elisabeth MEULEMAN,
voorzitter

Manuela VAN WERDE
Karin BROUWERS,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

AVMD	audiovisuele mediadiensten
CJM	Cultuur, Jeugd en Media
CJT	Centrum voor Jeugdtoerisme
CM	Christelijke Mutualiteit
DPG	historisch: De Persgroep
EK	Europees kampioenschap
MKJ	maatschappelijk kwetsbare jongeren
SBS	Scandinavian Broadcasting System
UBA	Unie van Belgische Adverteerders
VAF	Vlaams Audiovisueel Fonds
Var	Vlaamse Audiovisuele Regie
VGC	Vlaamse Gemeenschapscommissie (van het Brussels Hoofdstedelijke Gewest)
VRT	Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie
VTM	Vlaamse Televisiemaatschappij
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten